

V, 82.

2.417a

CVRIAM
REGNITIANAM
NON. NVLLO. IVRE
HERMVNDVROVRVM
COGNOMINANDAM
DISSERIT. XXI

ET. VT
QVEM. PRAESAGIT. ANIMVS. ANNVM
ALMA. TOTIVS. ORBIS. PACE

EXOPTATISSIMVM

Q. F. F. Q. S

POST. CHRISTVM. NATVM. MDCCCXXI

EIVS. DIE. SECVNDA

EX. QVO. MATVTINA. SACRA. ERVNT. FACTA.

IN. CVRIANO.

CVM. MVSI. IN. ILLVD. REDEVNTIBVS

PATRONI. FAVTORES. AMICI

AVSPICATO. INCIPIANT

QVO. PAR. EST. CVLTV

ROGAT

ATHENAEI. RECTOR

PAVLLVS. DANIEL. LONGOLIVS. A. M

CAESAREAE. FRANCISCAE. LIBERALIVM. ARTIVM. ACADEMIAE. CONSILIAR

FAC. PHIL. LIPS. ADSESS. ET. SOC. IENENS. LATIN. SOC

HONORARIVS

CVRIAE. REGNITIANAE
LITERIS. IOANNIS. ANDREAE. HETSCHELII
GYMN. TYP

Interfectio II.

QVI HERMVNDVRORVM TERRAE FINES CIVILES?

Particula III.

Index dictorum.

§. XVII, Ab SEMNONIBVS?

§. XVII.

Quod si autem, quos hac tenus adimus, non omnibus omnes 1.) HERMVNDVRIS meis ad latus ponere conueniat, conuenit tamen iam nominandos. Iunguntur enim 2.) praefecto legatoue 3.) exercitus Romani a Tiberio cum signis perducti. 4.) Plerique priorum 5.) dederunt SENNONES, in quorum locum curatiores, ut videri volunt, 6.) substituerunt SEMNONES. 7.) Anquisuerunt de nominis originibus. Aliae aliis arriferunt. Fuerunt, qui extra patriam eas quaesuerunt. Arcesunt 8.) a *σεννός*, quod sit a *σένεω*, 9.) forte, quia SEMNONES *numen diuinum tam religiose coherint*, 10.) ut n.) *statuto tempore in siluam auguriis patrum et prisca formidine sacram omnes eiusdem sanguinis populi legationi-*

1.) Exferunt enim se dubia quaedam §. VIII. XI. XII. Particulae II. et §. XIII. XIII. XV. et XVI. Particulae III.

2.) Vt iam animaduertit Cluuerius in German. Antiq. Lib. III. Cap. XXV.

3.) Quod de se profitetur Velleius Paternulus Hist. Roman. Lib. II. Cap. CIII. n. 3.

4.) Eodem teste Cap. CVI. n. 2.

5.) Cui iam ante me obseruatum Puteano, Aldo, Schegkio, Vosio ad Velleiana posteriora, Freinshemio ad Flor. Lib. I. Cap. XIII. n. 19. Dithmaro ad Tacit. Germ. Cap. XXXXVIII. nota 3. Spenero in Notit. German. Antiq. Lib. V. Cap. V. §. I.

6.) Qui tamen Cl. Becmanno in

Hist. March. Brandenb. Tom. I. Part. I. Cap. II. §. V. tales non videntur, quin a Graecis profectos autemet, quibus suum *σεννός* in mente.

7.) Ex edicto Cluuerii in German. Antiq. Lib. III. Cap. XXV.

8.) Cum Melanthono in Carionis Chron. Lib. III. p. 222.

9.) Cum Cureo in Gent. Siles. Annal. p. 4.

10.) Interpretibus Cureo et Lucae in Siles. Memorabil. Part. I. Cap. II. p. 21.

11.) Cuius auctor est Tacitus de Sit. Morib. et Pop. German. Cap. XXXVIII. n. 2.

tionibus coierint, caefoque publice homine 12.) celebrarint barbari 13.) ritus horrenda primordia, exiftimantesque regnatorem omnium deum, cetera fubiefta atque parentia esse. 14.) Alii 15.) exiftimarunt, 16.) quia noui uenerunt ex Transalpina regione, et primum adpellatos esse *Zéuovs*, post ea SENONES. Alii in feptemtrionem pergunt in Scandinauiam illam gentium uaginam, SEMNONVM nomen in Samna quaerentes, 17.) quod adhuc Suecis *cogere* fignificat, atque opinantes, eorundem, ueftigia esse in luco *Sennewald* haud procul Vpſalia, fere ut alius 18.) in *Semana* filua illa Thuringorum. Cum uero SEMNONES se uetustiffimos nobiliffimosque Sueuorum memorarunt, 19.) in *ſineigs*, quod Gothis *ſenex*, adpellationis rationem inueniſſe, eſt, 20.) qui ſibi perſuaſit. Qui hoc non contenti, petant 21.) ex Gothorum eorundem *Zeme* 22.) ſiue 23.) Sarmatarum finitimum *ſema*, quae terram indicant, unde *ziemannii* quaſi *terricola* ad differentiam *Sueonum* ad mare degentium ſic adpellati, quod *terrarum* eſſent non *maris* incolae ac domini, 24.) Hinc 25.) *Zemnones*,

F f 2

nes,

12.) Ni Graecia mendax, quae uifa de *Αἰθιοπιοθυσίας* olim ſcribenti.

13.) Si barbari, a quo crimine eos uindicauit in meis *Αἰθιοπιοθυσίας* Originibus.

14.) Quae poſteriora etiam Cornelii n. 5.

15.) Cum Verrio apud Feſtum v. *Senonas*. De hoc conferas notam ad Brittonum Hiſt. Vniu. Terr. Orb. Baumgartenianam Tom. XVII. Lib. III. Cap. XIII. §. VII. p. 14.

16.) Quorum index Wachterus in Gl. German. Tom. II. p. 15 14.

17.) Cum Rudbekio in Atlantic. Cap. XXIII. Part. I. p. 599. ſeq. ſed ualde ſuſpecto, ut monuit Steffenſius in Hiſt. Priſc. Incol. Teuton. Cl. III. p. 197. ſeq. nota o.)

18.) Qui eſt Iunkerus in Geograph.

German. Med. Aeu. Part. II. Cap. I. §. III. p. 113.

19.) Si fides Tacito in German. Cap. XXXVIII. princ.

20.) Ex indicio Wachteri in Gl. German. cum ſub *Elterman* Tom. I. p. 367. tum ſub *Senones* Tom. II. p. 1513. ſeq. Conſpirat Brittonum Hiſt. Vniu. Terrar. Orb. Baumgarten. in nota Tom. XVII. Lib. III. Cap. XIII. §. VII. p. 14.

21.) Duce Praetorio in Orb. Goth. Lib. I. Cap. V.

22.) Quod in Steffenſii l. c. p. 198. perperam *Zeme* fuit ſcriptum.

23.) Wachtero p. 1513. et Cl. Beckmanno in Hiſt. March Brandenb. Tom. I. Part. I. Cap. II. §. VI. p. 35. non refragantibus.

24.) Quae ſatis facit Dithmaro ad Cornel. Germ. Cap. XXXVIII. nota i,

nes, vnde mitius eloquentibus SEMNONES. 26.) Colebant autem in vniuersum terram patria lingua Heribani dictam Sueui. 27.) In specie 28.) SEMNONES in luco auguriis patrum et prisca formidina sacro ligati vinculo ingressi, vt minores et potestatem numinis prae se ferentes si forte prolapsi, cum adtolli et insurgere haud licitum, per humum euoluebantur. Si haec non dum ad palatium tuum; fac periculum, an priscorum Teutonum sone, quae gregem designat. 29.) Eorum etiam magna grex; vt pote centum pagis habitabant, magnamque corpus efficiebant SEMNONES. 30.) Vnde mirum non est, 31.) eundem Germaniae populum nunc SENONES nunc SEMNONES appellari, 32.) nec videtur 33.) necesse, alterutrum nomen corrigere. Scribuntur 34.) SEMNONES, 35.) ΣΕΜΝΩΝΕΣ, 36.) ΣΕΜΝΩΝΕΣ 37.) non sine exemplo 38.) intra priscae Germaniae fines, cuius nationi Logionibus 39.) praefuit dux ΣΕΜΝΩΝ, 40.) Hoc nomen

25.) Ex coniectura laudati Becmanni.

26.) Nihil autem in linguis frequentius τῶν Ζετ Spermuatione, de quo dubitantem vel Analect. Brandenburg. nostra Part. VI, Cap. I. §. XIII. nota 13. p. 238. seq. conuincant.

27.) Vt perhibet Tacitus Cap. XXXX, n. 3. eiusdem Germaniae, in quem plura supra Cap. II. Sect. II. Interf. I. §. III.

28.) Vt idem Cornelius refert Cap. XXXVIII. n. 2. et 3.

29.) Vt docuit Eccardus ad Pact. Leg. Salic. Tit. II. Leg. XI. p. 16.

30.) Vt testatus est Tacitus in German. Cap. XXXVIII. n. 6.

31.) Wachtero iam nominato p. 153. seq.

32.) Idem censent Micraelius in Antiq. Pomeran. Lib. I. Cap. XXX. atque Abelius in Hist. Pruss. et Brandenb. Part. II. Cap. III. §. III. praeeun-

tibus Melanthono, Lipsio. Grutero, Sylburgio, item Generof. de Falkenstein in Antiq. et Memorabil. March. Brandenburg. Part. I. Cap. III. §. III. nota (a) p. 16. seqq.

33.) Vt visum Becmanno nota 23. nominato.

34.) Ceu iam obseruatum fuit Celario in Notit. Orb. Antiq. Lib. II. Cap. V. Sect. II. §. XII. et Dithmaro ad Tacit. German. Cap. XXXVIII. nota I.

35.) Tacito in Annal. Lib. II. Cap. XXXV. n. 1. et in Germaniae Cap. XXXVIII. n. 1. et 5.

36.) Straboni Γεωγραφ. Lib. VII. p. 446.

37.) Dioni Cassio in Elect. XXXVIII. et LXXI. atque Ptolemaeo Γεωγραφ. Τόπησις, Lib. II. Cap. XI.

38.) Doctore Clauerio in German. Antiq. Lib. III. Cap. XXV.

39.) Quos iam propius conspexi-

nomen ex *σεμνός*, quo modo ipse Tacitus dixisse dicitur, 41.) petere posset, 42.) qui relatum legit, 43.) *auctoritatem adiecisse formam SEMNONVM, quia centum pagis habitantur, magnoque corpore effectum fuisse, ut se Sueuorum caput credidissent.* Idne effecerit *σεμνόν τι* 44.) siue *nobile atque honestum?* 45.) *Memorabant* 46.) autem ipsi SEMNONES *se nobilissimos Sueuorum.* Inde vero non minus *grauitas*, 47.) iam 48.) *Κοινὸν ἐστὶν ἅπασιν τοῖς ταύτη τὸ πρὸς τὰς μεταναστάσεις εὐμῆρες διὰ τὴν λιτότητα τοῦ βίου, - - ὅποι ἀν' ὄξχη τρέπονται μετὰ τῶν ἑσθημάτων.* Nobilissimi autem Sueuorum 49.) SEMNONES, 50.) Potuit igitur SEMNONVM *finis Albis praeterfluere*, 51.) et tamen 52.) Alpium cardinis illius populos inter Bren-

F f 3

nos

mus in huius Interfectionis II. Part. II. §. VIII.

40.) Zosimo *Ἱστορ.* Lib. I. Cap. LXVII. extr. memoratus, quem illustrant Spenerus in *Notit. German. Antiq.* Lib. V. Cap. V. §. III. p. 90. et Abelius in *Continuat. Hist. Prusf. et Brandenb.* Part. II. Cap. V. §. I. p. 389.

41.) Eius rei iudice peritissimo *Secundo meo* Lib. II. *Epist.* XI. n. 17.

42.) Quam nominis rationem teste *Dithmaro* ad *Tacit. German.* Cap. XXXVIII. nota r. dudum respuit *Praetorius* in *Orb. Goth.* Lib. I. Cap. V.

43.) Apud *Tacitum* in *German.* Cap. XXXVIII. n. 5.

44.) Ab *Christiano Theophilo Clugio* Praefide *Bergero* *Leucoreae* ruinis belli praesentis funestissimi magnam partem sepultae anno *MDCCXXV.* expenso ex *Hermogenis* disciplina.

45.) Quem in modum fuit interpretatum in *Dithmari* scholiis antea nota 42. indicatis, item *Cel. Kuffero* in *Antiq. Tangermündens.* Cap. II.

§. VIII. p. 21. *Generosiss. de Falkenstein* in *Antiq. et Memorabil. March. Brandenburg.* Part. I. Cap. III. §. I. nota (a) p. 15. *Historia Vniuersi Terrarum Orbis Britannorum a Baumgartenio* ad *Teutones* translata *Tom. XVII.* Lib. III. Cap. XIII. §. VII. p. 14.

46.) Teste *Tacito*, si idoneus, *Cap. XXXVIII.* pr. *Germaniae* suae.

47.) *Ἐστὶ δὲ ἡ σεμνότης μαλακὴ καὶ εὐσχήμων βαρύτερης* ex *effato* *Stagiritae* *Ἠθροικ.* Lib. II. Cap. XVII.

48.) Ut *vtar* *Strabonianis* *Γεωγραφ.* Lib. VII. non *XVII.* qui in *notis* *Vosfianis* ad *Velleium* l. c. circumfertur, *Amelouenianae* p. 446.

49.) Ut testatur *Caesar* de *Bell. Gall.* Lib. III. Cap. I. n. 3.

50.) Quod est *Cornelii* de *German.* *Cap. XXXVIII.* princ. qui et n. 5. et *Annal.* Lib. II. Cap. XXXV. n. 1. aequae ac *Ptolemaeus* *Γεωγραφ. Ἰθροικ.* Lib. II. Cap. XI. eos in *Sueuis* retulerunt.

51.) Quam oram iis adsignat *Pa-*

nos et *Vindelicos* 53.) in *Noricis* agere. 54.) Huius non habita ratione forte nata gentis diuersa nomina 55.) *Senones*, *Sceni*, *Scenni*, *Seonnes*. Nec tam graue erratum 56.) eos inter *Noricos* et *Alpinas* ponentis. Sane si *Claudii Drusi* acta *Tiberio* fuerint acceptum relata, 57.) tantum abest, vt erratum, vt potius ex vero scriptum sit, 58.) *Augustum* per *pruignum suum Claudium Drusum Brennos*, *SENONES* atque *Vindelicos* *perpacuisse*. Hac via *Velleiani* et *Annaeani SENONES SEMNONES* in vnum conuenient. Iam quis praeter *periculum horridi et ignosi maris Asia aut Africa aut Italia relicta Germaniam* peteret, *informem terris, asperam caelo, tristem cultu adpectuque, nisi si patria sit.* 59.) Quid igitur obstat, quin *SENNONES*, siue *malis*, *SEMNONES* ex *Germaniae Albina* regione 60.) in *Noricum*, *Galliam* et *trans Alpes* migrauerint? 61.) *HERMVNDVRORVM* sedes potissimum *angulus*, quem *Sala* facit orientem versus, 62.) *Hinc* inter *Sudetos* 63.) et *Langobardos* *SEM-*
NO-

terculus *Hist. Rom. Lib. II, Cap. CVI, n. 2.*

52.) Vt memoriae prodidit *Florus Rer. Roman. Lib. IIII, Cap. XII, n. 4.*

53.) Quam *Germaniae* partem hi tenuerint, inuestigauit supra *Cap. II, Sect. II, Int. II, Part. II, N. I. §. VI.*

54.) Quo pacto, dabit responsum *Schwarzzius* in *Vet. German. Austra Aetat. I, p. 10, nota 5.* Fuerunt *Auentino* in *Annal. Boior. Lib. V, Cap. VII, n. 32. in confinio Vindeliciae primae secundaeque inter Isaram et Oenum SENONES*, quam sedem iam *Lib. II, Cap. V, n. 4.* dederat *Flori SENONIBVS, qui flumini Sentae fecerunt, quibus consuetudo ob commoditatem dicendi, ut fit, et literam addiderit*, quod quidem flumen idem *Senonem* appellat *Lib. I, Cap. II, n. 9, et Lib. III, Cap. XXI, n. 10.*

55.) Obseruata ab iis, qui *Annaeos* codices excuserunt, *Grutero*, *Graeuio*, *Dukero*.

56.) Quale quidem visum *Dukero* ad *Florum*.

57.) Cuius *Velleium* arguit *Illustis Vir* de *Exped. Roman. per Germaniam §. XXIII, seqq.*

58.) Loco paullo ante nota 44. nominato.

59.) Quod est effatum politico-rum antesignani *Taciti* in *German. Cap. II, n. 2.*

60.) Quod tuetur prae reliquis *Reineccius* de *Misen. Orig. p. 34.*

61.) Cuius testimonium dant *Polybius* 1509. *Lib. II, Cap. XVII, et XXI, Strabo* Γεωγ. Φ. *Lib. III, p. 298. et Lib. V, p. 330. Linius Hist. Rom. Lib. V, Cap. XXXV, n. 3.*

62.) Quod infra *Sect. II, patebit.*

NONVM, 64.) hoc est, ex praesenti rerum statu in primis Saxonia et Marchia Transalbinæ, 65.) ubi *SEMNONVM* vestigia sint 66.) reliqua in hunc vsque diem.

Quod

63.) De quibus satis supra Sect. I, Int. I, Part. III, §. III.

64.) De quibus proxime insequenti §.

65.) Consentiant Althamerus, Willichius, Beutherus, Lacarius, Lippius, Leibnitius, Kirchmaierus, Vetterus, Iablonskius ad Tacit. German. Cap. XXXVIII. Melanthon in Chron. Car. Lib. III. p. 7. et Lib. III. p. 17. a Peucero continuato, Glareanus in Tacit. German. Cap. XXXVIII. in Schardianis Tom. I. p. 187. Melanthon de Vocab. Region. et Gent. Tacit. German. in iisdem p. 196. Pirkeimerus in German. Explic. ibidem p. 207. Crusius in Annal. Sueu. Part. I, Lib. I, Cap. III. n. 46. Albinus in Chron. Terr. Misn. Tit. III. p. 42. Tit. III. p. 58. Tit. XIII. p. 175. Cureau in Gent. Siles. Annal. p. 4. Spangenbergius in Chron. Mansfeld. Cap. XIII. Micraelius in Pomeraniae Antiq. Lib. I. Cap. XXX. p. 31. seq. Clauerius in German. Antiq. Lib. III. Cap. XXV. Engelius de Brennopoli Marchica in Cel. Kusteri Collect. Op. sc. Hist. March. Illustr. Part. II. p. 41. Mercatoris in Atl. per Hondium p. 283. Iobsius de March. Brandenburg. Cap. I. Entzelius in Chron. March. Cap. XIII. n. 5. Manlius in Comment. Rer. Lusat. Cap. V. §. I. in Hofmanni Script. Rer. Lusat.

Tom. I, p. 74. Zeillerus Itiner. Part. I, p. 61. Cap. II. p. 648. Cap. III. p. 112. Kunschkius de Lusat. Sect. III. seqq. in iisdem Hofmannianis Tom. II. p. 297. Brechenmacherus in Notit. Seu. Antiq. §. X. in Consultisf. Wegelini Thes. Rer. Sueu. Tom. I. p. 75. Pregizerus de Regn. Gent. in Europ. Princip. exSuis Th. XXIII. in eiusdem Thesauri p. 241. Cellarius in Notit. Orb. Antiq. Lib. II. Cap. V. Sect. II. §. LXII. Arnoldi de Hermunduris §. VI. Lucae in Siles. Memorabil. Part. I, Cap. II. p. 21. Kirchmaierus de Witeberg. Saxon. §. V. p. 20. Hertius in Notit. Vet. German. Pop. Part. II. Cap. II. §. XXXI. Iunkerus in Geogr. German. Med. Aeu. Part. II. Cap. I. §. III. p. 113. Spenerus in Notit. German. Antiq. Lib. V. Cap. V. §. I. nota (z) p. 86. Gundlingius in Hist. March. Brandenburg. Lib. I. Sect. I. §. V. p. 10. seq. Abelius in Hist. Prusf. et Brandenburg. Part. II. Cap. III. §. II. et Geograph. Prusf. et Brandenburg. Part. I. Cap. III. §. I. Eckhardus de Script. Rer. Iutreboc. Cap. III. §. XI. n. 54. Cel. Kusterus in Antiq. Tangermundenf. Cap. II. §. VIII. p. 21. Becmannus in Hist. March. Brandenburg. Tom. I. Part. I. Cap. II. §. III. illustrissimus Comes Bunauis in Teuton. Imperat. et Imper. Hist. Tom. I. Lib. I.

Quod si autem haec *SEMNONVM* inde ex expeditione Romana non magis fuisent adtrita, florent adhuc, quae iam pene ad incitas redacta fuerunt saeua, quae ante quatuor et, quod excurrit, annos ibi surrexit Bellona omnibus late populis aspera atque exitiosa. Eius vero fortis acerbissimae testes tot locupletissimi ac certissimi saepe in ipsum Curianum diuerterunt, ut vix caperet. Vel nuperime supra quadringentos de praesidio Prusorum Torgauensi et Wittebergensi occuparunt eius subsellia. Aliquanto post, cum aedes nostrae aduenis inopinatis abunde erant refertae, interciperant iter in gymnasium trecenta Pannonicorum, quibus plurima ceruix, torua facies, gloria frontis, cornua minacia, quae ne quidem bellum superiori seculo per triginta annos Germaniae funestum imposuit, igitur, quod bene faxit Deus, illucescente prima die, qua lycei fores referat Ianus,

IOANNES TRAVGOTT GEMEINHARTVS Tribela Vogtsbergensis Saxoniae bello profugus *reuocabit Musas subinde exsules in Curianum* vernacula vorla.

CHRISTIANVS GOTTFRID HERMANNVS Wiefentseltafrancus *rectum vertentis anni usum exponet* Romana profla.

Ipse RECTOR *iis pacem nuncupabit, quibus par est, ore Teutonico, ne quisquam expers voluntatis eius prolixissimae.*

p. 33. seqq. Generosiss. de Falkenstein in Antiq. et Memorabil. March. Brandenburg. Part. I. Cap. III. §. II. p. 16.

66.) Nisi caectierint Crusius in Annal. Sueu. Part. I. Lib. I. Cap. III. n. 46. Spangenbergius in Chron. Mansfeld. Cap. XIII. Pregizerus de Regn. Gentib. in Europ. Princip. ex

Sueu. Th. XXIII. in Wegelinianis Tom. I. p. 241. Spenerus in Notit. German. Antiq. Lib. V. Cap. V. §. I. p. 8. Gundlingius in Hist. March. Brandenburg. Lib. I. Sect. I. §. V. p. 11. Iustus in Cl. Becmanni Hist. March. Brandenburg. Tom. I. Part. I. Cap. II. §. V. p. 34.

Yb 4473

1078

ULB Halle

3

006 302 904

20

CVRIAM
REGNITIANAM
NON. NVLLO. IVRE
HERMVNDVRORVM
COGNOMINANDAM
DISSERIT. XXI

ET. VT
QVEM. PRAESAGIT. ANIMVS. ANNVM
ALMA. TOTIVS. ORBIS. PACE
EXOPTATISSIMVM

Q F F Q S
POST. CHRISTVM. NATVM. CIOCCCLXI
EIVS. DIE. SECVNDA
EX. QVO. MATVTINA. SACRA. ERVNT. FACTA.
IN. CVRIANO.

CVM. MVSIS. IN. ILLVD. REDEVNTIBVS
PATRONI. FAVTORES. AMICI

AVSPICATO. INCIPIANT
QVO. PAR. EST. CVLTV
ROGAT

ATHENAEI. RECTOR
PAVLLVS. DANIEL. LONGOLIVS. A. M
CAESAREAE. FRANCISCEAE. LIBERALIVM. ARTIVM. ACADEMIAE. CONSILIAR
FAC. PHIL. LIPS. ADSESS. ET. SOC. IENENS. LATIN. SOC
HONORARIVS

CVRIAE. REGNITIANAE
LITERIS. IOANNIS. ANDREAE. HETSCHELII
GYMN. TYP